

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Η Ελένη και η καταστροφή της Τροίας

A. Κείμενο

Ο Ηρόδοτος, προσπαθώντας να ερμηνεύσει την αντιπαλότητα Ασίας και Ευρώπης που οδήγησε στους Περσικούς πολέμους, αναφέρει την εκδοχή ότι αυτή ξεκίνησε από αρπαγές γυναικών. Ο Πάρης οδήγησε την Ελένη στην Τροία βέβαιος πως δεν επρόκειτο να τιμωρηθεί εξαιτίας της παλαιότερης αρπαγής της Μήδειας από τους Έλληνες. Όταν αυτοί απαίτησαν την επιστροφή της, σύμφωνα με την εκδοχή Αιγύπτιων ιερέων που παρατίθεται στο δεύτερο βιβλίο της Ιστορίας, οι Τρώες ισχυρίστηκαν ότι δε βρισκόταν στα χέρια τους, και επακολούθησε ο Τρωικός πόλεμος. Η καταστροφή της Τροίας παρουσιάζεται από τον ιστορικό ως θεική βούληση, καθώς το θείον θέλησε να καταστήσει φανερό ότι τα σοβαρά αμαρτήματα (όπως η αγνωμοσύνη του Πάρη προς τον Μενέλαο που τον φιλοξενούσε) επισύρουν ολέθριες συνέπειες για αυτούς που τα διαπράττουν.

Εί ἐν Ἰλίῳ Ἐλένη ἦν, ἀπέδοντο ἂν αὐτὴν τοῖς Ἑλλησιν οἱ Τρῶες, ἐκόντος γε ἢ ἄκοντος Ἀλεξάνδρου. Οὐ γὰρ δὴ οὕτω γε φρενοβλαβῆς ἦν ὁ Πρίαμος οὐδὲ οἱ ἄλλοι Τρῶες, ὥστε τοῖς σφετέραις σώμασι καὶ τοῖς τέκνοις καὶ τῇ πόλει κινδυνεύειν ἐβούλοντο, ὅπως Ἀλέξανδρος Ἐλένη συνοικῆ. Εἰ δὲ τοι καὶ ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις ταῦτα ἐγίνωσκον, ἐπεὶ πολλοὶ μὲν τῶν ἄλλων Τρῶων, μάλιστα δὲ οἱ αὐτοῦ υἱεῖς, ὁπότε συμμίσγοιεν τοῖς Ἑλλησιν, ἀπώλλυντο, Πρίαμος, εἰ καὶ αὐτὸς Ἐλένη συνῶκει, ἀπέδωκεν ἂν αὐτὴν Μενελάῳ, ἵνα αὐτὸς καὶ οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ ἀπαλλαγείεν τῶν παρόντων κακῶν. Ἄλλ' οὐ γὰρ εἶχον Ἐλένην ἀποδοῦναι οὐδὲ λέγουσιν αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν ἐπίστευον οἱ Ἕλληνες, ὡς μὲν ἐγὼ γνώμην ἀποφαίνομαι, τοῦ δαιμονίου παρασκευάζοντος ὅπως πανωλεθρία ἀπολόμενοι καταφανές τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις ποιήσωσι, ὡς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν.

Ἡρόδοτος, Ἱστορίη 2.120 (διασκευή)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

A. Κατανόηση κειμένου :

1. Με βάση το παραπάνω απόσπασμα να επισημάνετε πώς τεκμηριώνει ο Ηρόδοτος την άποψη ότι η Ελένη δε βρισκόταν στην Τροία.
2. Σύμφωνα με το κείμενο, με ποιο κίνητρο παρεμβαίνει το θεικό στοιχείο στη διαμάχη Ελλήνων και Τρώων ;

B. Γραμματική :

1. Να κάνετε Χρονική Αντικατάσταση στα ρήματα : κωλύεις και βούλονται.

2. Να βάλετε τα παρακάτω ουσιαστικά στην αντίστοιχη πτώση :

ὁ πολίτης : Κλητική ενικού/δοτική πληθυντικού

ἡ στρατεία : Δοτική πληθυντικού

ὁ κοχλίας : Κλητική ενικού/δοτική πληθυντικού

ὁ πρεσβύτες : Γενική πληθυντικού

ὁ τεχνίτης : Γενική/ Κλητική ενικού

ἡ ἦττα: Γενική ενικού/δοτική πληθυντικού

ἡ σκηνή: Κλητική πληθυντικού

ὁ κίνδυνος: Κλητική ενικού/δοτική πληθυντικού

ἡ κάμινος: Κλητική ενικού/δοτική πληθυντικού

ἡ αὔλαξ: Κλητική ενικού/δοτική πληθυντικού

Γ. Συντακτική Ανάλυση :

1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους βασικούς όρους (Υποκείμενο-Ρήμα-Αντικείμενο/Κατηγορούμενο) των παρακάτω προτάσεων του κειμένου :

α. *Οὐ γὰρ δὴ οὕτω γε φρενοβλαβῆς ἦν ὁ Πρίαμος*

β. *μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν.*